

بسوی عظیم ترین کنگره اسلامی

* غوغای رستاخیز

* اهمیت حج در اسلام

* تأثیرات معنوی و اخلاقی و اجتماعی حج

* اسرار سیاسی حج

* * *

متجاوز از سه هزار سال قبل در سرزمین بی آب و علف مکه، بوسیله قهرمان توحید و خداپرستی یعنی ابراهیم خلیل و همکاری فرزند ارجمندش اسمعیل خانه مربع شکلی با مر خداوند بزرگ ساخته شد و یکقطعه سنگ مخصوص که امروز بنام حجر الاسود معروف است و سابقه تاریخی خاصی داشت در نمای خارجی یک گوشه آن نصب گردید .

آنگاه ابراهیم از جانب خدا مأوریت پیدا کرد که اعلامیه حج را در سراسر جهان منتشر کند و خدا پرستان را برای انجام مراسم مخصوصی در موسم معینی دعوت نماید .

در ابتدا تشکیل چنین ساختمانی در یک بیابان غیر مسکون ، بی فایده و بی اهمیت بنظر میرسید ولی بالاخره کار بجائی رسید که اکنون هر ساله بیش از یک میلیون مسلمان از نقاط مختلف جهان بندای شیوای ابراهیم لبیک گویند بسوی اینخانه میشتابند .

این همان خانه کعبه است که صدها میلیون مسلمان در اطراف و اکناف عالم هنگام نماز آنرا «قبله» یعنی متقابل و روبروی خود قرار میدهند ، و بدینوسیله بخداوند تبارک و تعالی بجهت فرائض و سنن دینی خود را بجا میآورند . موقعیت و احترامی را که اینخانه دارد شاید هیچ نقطه ای در عالم نداشته باشد ، و آن نیز اولین خانه است که معبد و ملجأ مردم قرار داده شده و مکان مقدس و مبارک و منشأ هدایت مردم گردیده است **ان اول بیت وضع للناس للذي ببكة مبارکاً وهدى للعالمين** (آل عمران آیه ۹۰) .

آری! هر سال کنگره عظیم اسلامی مرکب از جمع انبوهی از مسلمانان از دور و نزدیک، نژاد های مختلف عالم، در آن سرزمین که امروز بصورت شهر زیبائی درآمده تشکیل میشود . همگی با الفاء تمام تشخصات و امتیازات فردی با ساده ترین لباس در پیشگاه معبود بیکتا مراسم حج را که مظهر بی چون و چرای توحید و بیکتاپرستی است بطور دسته جمعی اجرا میکنند .

غوغای رستاخیز

صدها هزار نفر از طبقات مختلف جهان که در میان آنها شخصیت‌های ذی نفوذ و زمامداران و علمای برجسته و عالیمقدار و طبقات دیگر دیده میشوند بالباس یکرنگ بسیار ساده که عبارتست از دو قطعه پارچه ندوخته از نوع بسیار ارزان در یکصحرای وسیع سوزان بدون رعایت امتیاز برای احدی، قطع نظر از علائق مادی نموده جمع میشوند و همگی چون امواج خروشان مترنم بنغمه توحید، مناسک حج را انجام می دهند. آری اینان مستمندان نیستند که در این بیابان باین صورت بدون توجه بخوراک و پوشاک و محل خواب گردآمده اند بلکه هر يك از اینها شخصیتی هستند که با داشتن همه گونه وسائل، آسایش و رفاه را پشت سر نهاده برای اطاعت امر پروردگار و اظهار خشوع و بندگی در برابر عظمت حضرت ذوالجلال شرکت کرده اند.

حتی حرکاتی را که ممکن است حس خودپسندی و غرور شخصی را تحریک کند تنبیر داده گاهی سواره و گاهی پیاده و موقعی بحال دویدن و لحظه ای بحال دور زدن گرد کعبه بدون کوچکترین رعایتی از لحاظ تقدم و تأخر چند روزی را میگذرانند، وزهانی هم در صفوف طولانی بدون هیچگونه آشنائی و قرابت و شباهت از نظر رنگ و قیافه و شهر و مملکت بلکه قاره و منطقه جغرافیائی؛ همه یکسان و همانند باشند یکصدا برای تعظیم و رکوع در پیشگاه عظمت حضرت حق خم شده؛ و زمانی همگان متفقاً بخاک می افتند و موقعی اینهمه جمعیت بحال سکوت بحال قیام قرار میگیرند.

این صدا غریب فرماندهان جهه جنگ و خونریزی نیست بلکه بانگ الله اکبر مؤذن است که جهت نظم و اتحاد در عقیده و عمل بگوش نماز گزاران میرساند. آری این روش باید باشد تا باد نخوت و غرور و کبر و خودپسندی را که روح دروان بشری را آلوده و مسموم میکند از مغز انسان بیرون کند.

* * *

اهمیت حج در اسلام

جای تردید نیست که حج در اسلام فوق العاده حائز اهمیت میباشد و یکی از بزرگترین احکام و مقررات جاودانی اسلام است خداوند در قرآن مجید اهمیت حج را با تأکید فراوان بیان فرموده **ولله على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا ومن كفر فان الله غني عن العالمين** (آل عمران آیه ۹۷) «اداء فریضه حج حق مسلم خداوند است بر تمام کسانی که می توانند بسوی خانه خدا بروند و هر کس از اداء حق خداوند سرپیچی نماید و راه مخالفت

و انحراف پیش گیرد خدای متعال از او بی نیاز است . کسانی که آشنائی بعبارات عربی داشته باشند از طرز تعبیر و بیان این حکم در گفتار آسمانی با تأکیدات فوق العاده اهمیت حج را از اینجملات بخوبی درمیابند خصوصاً که در ذیل آن تخالف از این دستور يك نوع کفر معرفی شده است .

پیغمبر اکرم (ص) و امامان ما (ع) حج را یکی از پایه های اسلام شمرده ؛ و مکرر ضمن کلمات خود اسلام را تشبیه بساختمانی فرموده اند که بر روی پایه هائی استوار و محکم است به وریکه اگر یکی از پایه های آن از بین برود نقص و خلل فاحشی در آن بنا آشکار میشود و درباره توبیخ تارك حج بقدری روایات زیاد است که جای شبهه باقی نمی ماند .

* * *

تأثیرات معنوی و اخلاقی و اجتماعی حج

شکی نیست که حج يك عامل فوق العاده مؤثر در صفای روح و تقویت ایمان میباشد و بشر را از پستی و آلودگی ، باوج عزت و توجه بسوی اصل فطرت و مبدأ جهان هستی میرساند . فردیکه تاکنون سرگرم زندگی مادی بوده و تمام قدرت خود را در راه افزودن ثروت و جهات مادی صرف کرده و از ملکات فاضله انسانیت فاء له گرفته است و حب مال و جاه ... قلب او را مملو ساخته ؛ وقتیکه عازم حج میشود باولین « میقات » که میرسد لباسهای خود را از تن بیرون آورده و ساده ترین لباس را که فقط دو قطعه پارچه ارزان قیمت است بنام جامه احرام می پوشد و با این عمل علائق مادی را موقتاً از خود دور ساخته با پوشیدن لباس تقوی و ایمان و گفته تن لیبك پیمان خود را با خداوند متعال استوار میسازد که دیگر آلوده گناه ، ظلم و ستم ، تجاوز و بحقوق دیگران ، خیانت و دروغ و ... نکرده .

در نتیجه نورانیت و صفای غیر قابل وصفی روح و روانش را منور ساخته تاریکی و زنگار گناه از قلبش زدوده میگردد . حج بهترین کلاس تربیت و اخلاق است که درس مساوات و برادری و برابری را با افراد آموخته ؛ کبر و غرور و خود پسندی را نابود میسازد و باد نخوت و خود خواهی را از سر بیرون میکنند و خوی تواضع و فروتنی و کمک بهممنوع را تعلیم میدهد . انسان در این مسافرت خواه ناخواه سرد و گرم زندگی را چشیده بیش از پیش متوجه زندگانی افراد هر دم و دست خالی شده ؛ خواهد دانست که بیچارگان با فراهم نبودن وسائل در سرمای زمستان و گرمای تابستان چه بر آنها میگذرد . از دیدن مردم مختلف از کشورهای گوناگون و مطالعه در عادات و خوی آنان که آزمایای مسافرت و سپردن زمین است درس عبرت

گرفته بهترین روش را در زندگی اتخاذ میکند . و از سیر در آفاق و انفس که قرآن مجید بسیار تأکید کرده سطح افکار و معلوماتش بالا میرود .

اسرار سیاسی حج

مسلمانانیکه برای ادای فریضه حج از کشورهای مختلف در مکه اجتماع میکنند از حال هم‌کیشان خود در نقاط دور و نزدیک مطلع شده اتحاد و هم‌آهنگی خود را با سایر پیروان قرآن در سراسر جهان اعلام نموده عظمت و شوکت اسلام را آشکار میسازند . آری این کنگره عظیم اسلامی است که از آغاز اسلام قدرت مسلمین را بجهان ارائه نموده موجب عظمت آنها در چشم مخالفین بوده است .

کسانیکه جمعیت انبوه حج را هنگام احراء مناسک دیده‌اند و خروش و غلغله آنرا که توأم باندای توحید و تقدیس ذات پروردگار است شنیده‌اند مسلماً بخاطر می‌آورند که روزگاری در این محیط پیغمبر اسلام بیکه و تنها مردم را پیرستش خدای یگانه میخواند و مردم خود سرتیره دل‌آورا سنگسار میکردند ؛ ولی در اثر حقانیت و ثبات قدم حضرتش اکنون ندای توحید و تسبیح حضرت حق از حلقوم صدها هزار جمعیت در فضا بطحاء طنین انداز است و هر سال عده آنان افزایش مییابد ؛ و کلیه امتیازات شخصی و نوعی و کشوری و نژادی در میان آنها ساقط میگردد و مساوات حقیقی و برادری و برابری بین مسلمین حکمفرما میشود .

از هر نقطه جمعی برای شرکت در این کنگره عظیم و انجام یکی از مقررات مهم اسلامی شرکت نموده‌اند و همگی در سایه ایمان بخدا دستور پیغمبر گرامی اسلام را اجادت اجرا میکنند و پشت‌دشمنانرا می‌لرزانند .

جسی ویلر دانشمند مشهور حج را عامل بزرگ وحدت ممالک اسلامی دانسته و میگوید :
 زائرینی که از اکناف جهان اسلام از فیلیپین و مراکش ، هندوستان ؛ بخارا ، چین ، باین مکان مقدس روی می‌آورند در تقویت وحدت این ممالک کمکی بسزای کنند ؛ در این مراسم مسلمانان از ممالک مختلف بایکدیگر ملاقات و گفتگو و تبادل افکار مینمایند ، هر سال عده زیادی از زائرین بجای بازگشت بوطن در یکی از ممالک سر راه رحل اقامت می‌افکنند ؛ سپس میگوید : زیارت خانه خدا (حج) دارای اثرات سیاسی نیز هست مثلاً مسلمینی که تحت انقیاد خارجی زندگی میکنند با دیدن برادران دینی آزاد خود فرصتی برای مقایسه روشهای حکومت خویش بدست می‌آورند ؛ اجازه‌ای که دول این منطقه برای رفت و آمد زائرین میدهند نمونه‌ای از امنیت کشور آنهاست .

(نقل از جغرافیای عمومی جهان ص ۳۰۰)

این بود گوشه مختصری از اسرار سیاسی و اجتماعی حج .